

Basniza un skola.

G i n a 8.

No Lindes. (Eefuhtihts). Lihds 25. Oktoberim darbs muhsu basnizā bija jau tik tāku turpinajees, ka ar scho deenu warejahm deewa-kalvoschanu atkal fahkt un us fahneem pahrzelto kanzeli eefwehtiht. Minetā deenā jau no paſcha rihta laudis pa zelu zelineem un no malu malahm bareem dewahs us muhsu Deewa namu. Eefschā eegahjuſchū, gan iſktru no mums pahnehma fawadas juhtas, un zil daschs valika preeka pilns stahwot un brihnijahs; jo muhsu basniza bija dabujusī fawadu iſſlatu, proti tādu loſchumu un gresnumu, kā gan wehl nekad. Kanzele now wairs galā, bet fahndē; winas wezajā weetā redē jauki mahletu, krozeem apwihtu muhsu Pestitaja krausta bildi, kurai weenā puſe stahw Marija un otrā Jahnis, rokas pret debesihm iſſteepis, it kā fazitu: „Ak Tu Deewa Jehrs, kas Tu tāhs paſaules grehkus nesi, ap-ichehlojes pahr mums!“ Mahksleneeks, kā rāhdahs, schīni bildē mums grib preefch azihm stahdīt un atgahdināht to brihdi un to ūstundu, kad jau wiſs bija peepildihts un muhsu Rungs jo ūspā, ſpehzigā balsi ūauza: „Tehws, Tawās rokās es nodomu ūawu garu“; jo tumſiba ap-flahj to ūemi un padebeſchi tāhs deboſis, — tīk weens ſwehts, ſposchs gaſchums atſpihd no tāhs weetinas, kur tam Rungam bija zeest par tāhs ūaunaħs paſaules grehkeem. — Kad muhsu draudses gans un mahzitajs bija deewagaldneekus noswehtijs, wiſch garā, bet jo ūre-nigā runā ūarp wiſu zitu ari peemineja, ka mums nahkotees weenai ūirdij pateiktees, un ūchi ūrds pukſtot muhsu barona von Hahna kruhti, kurſch jau pehrnajā gadā, kad wiſa jaunakā meita tikuſi eefwehtita un kriſtīgai draudsei peewesta, eſot bijis nodomajis, scho jauko bildi kā miheſtibas, pateizibas un peominas ūhmi tam Rungam un ūawai Lin-des draudsei dāhwināht. Behz tam muhsu mahzitajs kanzeli eefweh-tija ta trihsweenigā Deewa wahrdā. Wiſi ūchee wahrdi pluhda no ūrds dibina un tāpat atſkaneja aifgrahbtajās ūlausitaju ūirdis. Da-ſchu azis bija afaru pehrlites redſamas, kurā ūwerda no aifkuſtinatahs ūrds dſtumeeem. Tē atſkan, no wiſas draudses dſeedata, muhsu tizi-bas atjaunotaja un iſſlaidrotaja, Mahtina Lutera, jaukā dſeesma: „Deewa Rungs ir muhsu ūipā ūils, kur behdās waram twertees.“ Ūchi dſeesma zilaht pažilaja latra ūidi. Kad nu ūhai ūwehtdeenā ari tizi-bas atjaunofchanas ūwehtkus ūwehtija, tad ūprediķi zeen, mahzitajs runaja no kriſtīgas draudses, aifrahdiđams us wiſeem teem gruhtumeem un ūmagumeem, kas wiſai bijuſchi jazeefch un janefs, lihds ta ūpehjuſi ūawu tagadejo ūahwokli ūasneegt un panahkt. Tē wiſch peemineja ari tos wahrdus, ko tas Rungs Dahwidam bija fazijis: „Ne tew, bet tawam dehlam buhs man namu buhweht.“ Ar ūcheem wahrdēem zeen, mahzitajs ūhmeja us muhsu wezo Deewa namu, teikdams, ka, lai gan laika ūobs ūee ūchi it ūipri ūeen eſot redſams, tad tomeht ne mums, bet muhsu behrneem buhſhot jataiſa jo ūlaits, jo ehrts Deewa nams. Beigās wiſch mums pamahja un ūeekodinaja, ūuretees tik ūeeni ūee ūta ūwehtā, augstā Deewa wahrdā, kura iſtais mahjolkis eſot muhsu ūrds. Behz ūprediķi muhsu dſeedataji, lai gan maſs pulzinsch, it pa-tiħkami un jauki noskandinaja: „Teiz, mana dwehſel, to Rungu,“ kas ūteſham iſkatra ūlausitaja ūidi dſtum ūfina, ūlusumā lihds ūteit ū ūweht to Rungu. No daudī ūwehtakahm un augstakahm juhtahm pažilati, aifgabjahm ūatrs ūawās mahjās.

Lindeetis.

Neta reformācijas deewakalpoeschana.

Bija 1867. gadā, kad Stawropolas mahzitajs apzeloja Kubanas apgabalu, tur dzīlwojoschos Ewangelijuma tīzīgos uismekleht un apkopt. Pēc Kubanas pāršas winsch uīgahja kahdus 1000 Wahzu kolonistus, kuri ihši preeksch tam ūsu dūmteni pēc Wolgas bija atstāhjuſchi un uismeklejuſchi Kaukāziju, to „iſſlaweto ūmi”. Dūmtenē bija wi-

Semkopiba un saimneeziba.

Jautajumi un atbildes.

No 12. lihds 24. nedekai es dođu djeđreenā 2 mahržinas ausu miltu un 8 lotis linjehšlu miltu, un tad wehl 2 mahrž. ausu graudu.

Schahdu audsinašhanas wihi eſmu arveenu peekopuſi; bet kad nu man ſtahw preekſch leetaſchanas labs puſts rahzenu ſeb gowju beeſchu, ko peena lovi weeni paſchi newar patekreht, tad jau eſmu mehginajuſti ar teem ehdinaht telus. Tadſhu wehl baidos, pirms ne- eſmu fanehmuſi Juhsu godato atbildi, ſchahdu telu ehdinaſchanu turvinahnt, jo rahzeni fatura dauds uhdenu. Tam-deht nu Jums luhdnu:

1) Waj nebuhtu eewehlamis, 1 mahzinas ausu grandu weetā dot 5 mahzinas rabzeau? (1 mahrzina ausu man malfā 1 $\frac{3}{4}$ lap., surpreti 5 mahrzinas rabzeau tilai 1 lap.).

2) Ja nezeltos nekahdi fliftumi jaun ehdinashanu ar rahzeneem, tad — zif vezus telus jaun waretu esfahkt ehdinaht ar smalki fagreestem rahzeneem?

3) Jik mahzjinu rahzeni waretu deenā dot 12 nedelu wezam tēsam?
 4) Efmu nodomajū, schini gadā issaudsinaht 15 lībds 20 teli; tam-dehi — was es jan waretu, no 5. nedelas sahlot, peena doschanu pa pupei pamašinhti un zaure kahdu chdinashanas līhdelli atkal peena norahvumū atlībdsinaht, lai wehlakā andsinašanā zaure to nerastos kahdi fluktumi? (Teli

agt).

5) Nupjas kweefdu līlijas varu dabuht par 1 kav. mahržā; tamdegt — waj es jau tāhs waretu dot, no 5. nedēļas sākot? (Ja ar weeglu fahls kausējumu līlijas applaša, tad teli tāhs ehd loti labi). Žil mahržāmu es waretu no tāhm apehīdīmāt, lai gaur to nezelatos nelakhti līlīumi?

neem tapusi pa schauru, un platà Wolgas upe daschu ko pluhdinga ja pe
faweeem wilneem, ko tee uskehra, — bet winu laime nebija tur atro
dama. Ta tad wiai ijszelaja un apmetahs us dñshwi tahuu atstatu deen
widös pee Kubanas. Bet ta tos nesagaaidija wis laipni. Winai bije
fawa weentuliba mihla, ka ari fawa brihwiba. Kamdeht lai ta nesti
zilweku juhgu un pefawinatos winu fahligahs asaras? Winai tadsch
ir deewsgan fawu paßhas rafas sahshu, kurás ta faulei lauj atfpogu
totees bagati krahſotä krahſchaumä. Ta wina bija pret zilwekeen
bahrga un nemihliga. Bet Wahzu kolonistam ir pazeetiba; wins
lahwa dascham schihs Kaukasijs upes laumam prahtam aishwinkot pe
straumei, bes ka fawu sirdibu pasaudetu. Loti dauds preezesdam
muhsu tizibas brabli scheit nogruntejahs un isdabuja usturu no semes
preeksch sevis un faweeem behrneem. Mahzitajs winus atreda telts
un negatawas semes buhdas; tikai sché un tur bija eesahkts ribkotees
dñshwojamos namus buhweht. Bija akurat Neformazijas-swehkti
Kas jaßprediko, pahr to nebija ko jautaht tai deenä, kur to peeminam, ar zi
asinaimeem swedreem muhsu Luters zilweku taisnibu Deewa preeksch
weenigi zaur tizibu is swehko rakku dibina atkal iszehlis pee deenas gai
fmas. Bet ka un kur to spredikot, tas bija scheit tas jautajeens
„No jumteem“, ka Kristus faka, waj apaksch jumteem tas nebija eespeh
jams, jo tahdu gandrihs nemai nebija. Turklaht leetus lihst no debe
silm ka ar spanneem. Kahda meesneeka schkuhn mahzitajs cenem
weetu. Schkuhnim bija tikai diwas feenas; augscham tas bija ap
segts ar schagareem un feenu. Mahzitaja preeksch ir galds, un us ta
stahw bibbele un altara rihti. Lai ne-eegrimitu flapjaja semë, teek eze
scha atnesta. Usi tafs winsch noseek fahjas; ta ir wina kanzele
Chrgetu newateja dabuht ne par kahdu naudu, — bet tscheterbalsfig
wihru koris, jauks mantojums no Wolgas dsimtenes, tas bija laudihm
pee rokas, un ar to tad eesahka scho reto reformazijas deewakalpo
schana. — Ufszhtigajam mahzitajam tik-ko ir eespehjams, sapulzeju
scheem 500 klauftajeem Deewa wahrdus fapratigi isskaidrot, jo wehjs
zihnahs, to wahrdu nospeest, — bet tas tadschu newar buht. „Tan
Deewa wahrdam nebuhs riint“, ta jau stahw Lutera warenajä refor
mazijas dseefmä. Ta tad mahzitajam wisi spehki jašanem kopä, la
zilweku taisnibu Deewa preekschä zaur tizibu waretu eespeest klauftaj
ausis un sirdis. Bet Luters jau ari to darijis. Ko tad mehs daran
sevischku? Wehjsch puhsch leetu apaksch pajumtes, un tamdeht ja pastei
dsahs, lai ari swehko wakariju waretu pasneegt. Zaur'zaurim flapjach
ar puhlineem brisdams zaur usmirkuschcheem mahleem, ar kreiso roku maijs
un wihnu fargadams no wehja un leetus, ta schis Kristus kalps eet na
weena pee otra un meelo ar ta Kunga meefu un asini 350 issfalkusch
dwehselu. Behz tam winsch ar to eet pee slimajeem semes buhdas
Tahs ir tschetsluhrigas bedres, pahr kurahm 2 lihds 3 resnaki loki nef
mahlu jumtu; winas ir diwu gultu garumä, diwu gultu pla
tumä, turklaht peekrautas ar sirgu leetahm, darba riheem, kahdahn
grahmatahm, un semas un karstas, ta ka war waj noslahpt! — Meta re
formazijas deewakalposchana, bet tadschu tahda un warbuht swehki
gaka neka zik dascha fwiniga pee muhs, kur gan wifs laizigais ir labä
daudsreis loti jauka buhshana, bet ar garu eekschä stahw warbuht ti
slikti, zik slikti tur stahweja ar ahrigahm leetahm. Tapehz efet no
modä! Ne wis ohrigahs leetas muhs dara taisnus waj netaisnus
Deewa preekschä, bet tikai ween eekschligahs. Eekschligee grehki muhs
dara netaisnus, un eekschligä tiziba us Jesu Kristu muhs dara taisnus
Ar sirdi teek tizehks, faka tas rafits, un tur nepeeteel ne wehjsch ne lee

palits!"

Qaust issalkusčham sawu maist.

(*Ejaij.* 58, 7.)

Neisazes draudse Krimā mums rahda, kā tas nahk, kā gariga truhziba war eestahtees. Gefahlot bija tikai trihs Wahzu fahdscha.

un Luteranu eedſihwotaji trijās Kreewu pilſehtās, kas mahzitajam bija ja-apkopij. Un kad pee Krimas deenwidus kraſteem wairak Wahzu pahrwaldneeku dabuja weetas un Luteranu draudse Sewastopolskā yed-
augā, aifnahza tur zetortā gadu desmitā pat wehl weens ſewiſčes mah-
zitajs. Schi draudse tika ſapoftita Krimas karā, un tamlihdsās ſchis
karſch aifdsina 190 tuhſt. Tataru if Krimas ſeemelu daļas, kuru weetā
no ta laika arweenu wairak Wahzu koloniftu peenahza, tā ka 1860. g.
kriftibu ſkaitis bija 119, 1870. g. 242 un 1885. g. jau 641! If
ſefchahm weetahm preeſch gadu 40 — ir tapuſchias lihds 180 pilnigas
Wahzu weetas, un beſ tam wehl lihds 30 weetu, kur Wahzu ir majala
ſkaitā, kam, ſtarp Tatāreem un Kreeveem dſihwojot, wehl wairak wai-
jaga garigas apkopibas. — Bet netik ween Wahzi tur aifnahza uſ dſihwi,
— nē, ari kahdas 208 Igauku ſamilijas bija 1861. g. atſtabjuſchias
fawu dſimteni un nometahs Neiſazes draudſe uſ dſihwi. Palihdsibas-
lahde dewa kahdam Besarabijas mahzitajam, kas mahzeja pa igaunifki,
waijadſigas lihdseltus, lai ſchos lautīnas uſmeletu un garigi apkoptu.
Winſch tos atrada ne-aprakſtami behdigā buhſchanā. Weena dala no teen
bijā eekrawajuſees kahdas ſenakahs Tataru fahdſchias atſtahtās, pusfa-
gruwuſchās buhdās uſ tukschias ſtepes, un otra dala dſihwoja ſeemelu
Krimā uſ ſarkanās fahlſſemes, kas bija apauguſi ar dadſchainahm fah-
lehm, kahdas tikai aifgahjuſcho Tataru kameeti un praftahs aitas wareja
ehſt. Scheit daudſi nomira, jo wineem nebija tik dauds kuraſo, ta
lai waretu fawu rūdžu maifī labi iſzept.

Bet ſchee behdigee peedſihwojumi tak ne-atbeeđeja zitus Igauku,
tur aifnahkt uſ dſihwi; jo 1867. g. Neiſazes draudſe jau bija 7 Igauku
fahdſchias. Ja pee laika buhtu warehts 12 pee-eijamās weetas uſbu-
weht luhgſchanas namus, tad ſcho kantinu garigā apkopſchana dauds-
mas buhtu domajama, — bet nu ir wiſwairakahm fahdſchahm katrai
ſaws maſſ luhgſchanas namiņſch, kur preeſch ahreneescheem naw tel-
pas. Tā tad tas nahzees, ka ſchim brihſcham 60 galvenahs weetas
top apkoptas, kur masakais diwi reis gadā deewakalpoſchana ar ſwehta
wakaria pafneegſchanu teek notureta, beſ 7 weetahm, kuras gan bee-
ſchaki bauda mahzitaja apkopibu. Wairak neka 100 weetu atleelaks,
kuras mahzitajs nekad ne-apmeſle, — ja, no kuraſm wiſch pat ne-
ſina, ka taħs noſauz, kur nu wehl to, ka pee wiſahm iſſkatahs ar tiži-
bas dſihwi, ar garigu buhſchanu.

Tikai zaur to, ka kahda fahdscha eezel few skolotaju, wina eestah-
jahs to pulsā, kuras teek apmekletas no mahzitaja. Al, zit tizibas
brahlu tur netwihkst pehz Deewa wahrda, pehz apkopibas ar balsamu
is Gileadas! Efwehtijamee behrni, kas nahf no tahdahn attahlahm
un ne-apmekletahm weetahm, reds eeswehtijamo behrnu mahzibā pitmo
reis mahzitaju; wini daudsreis nesina, kas ir Kristus u. t. t. Schai
gadā weetigais mahzitajs nejaufchi atrada trihs jaunas weetas, kurahm
weenai ir 2, otrai 9 un treschaj 6 familijas, no kam winsch, lai gan
jau trihs gadus tur strahdā, wehl nekad nela nebija dsirdejis. Waj
tur waijaga draudsi dalih? Waj tur waijaga ewangelistus eezelt, kas
lai apzelo tahdus apgalbus, kur mahzitajs pats newar aiskluft, to
falihdsinashanu spredikot? Kas lai faka, kā ir japatihds; tikai weeno
leeta stahw nelustami: palihdscht waijaga! Draudsehm, kas no tahdahn
truhzibahm nela nesina, kristiteem, kas wehl nekad naw raudajuschi is
fahpigas, weltas kahribas pehz deerwakalposchanas, — teem waijadsetu
upureht pateizibas artawu preekch muhsu truhzibu nowehrschanas!
Jums ir deewsgan dsihwibas maišes, — lausi issalkuscham fawu
maiſi! Juhs isdodeet dauds preekch fawu basnizu apkopibas, — nolausi
issalkuscham no tam kahdu kumosinu! Bet ne-aismirsti, ka wiram ma-
sakais tik pat dauds saltst, kā Tew, un ka tam ar drupatschinu nepee-
teek. Un waj nebija dahwanas preekch palihdsibas-lahdes lihds schim
drupatschinas, famehrā ar tahm summahm, kas tika isdotas preekch
paſdu basnizas waijadshahm?

"Flugblatt".

pelawahm waj ekseleem, lai teleem buhtu ehdamais jafakosch un jasagremo, ko wini ari weegli eeron, ja no pafcha pirmä gala tahdä wihsé wineem baribü pafneeds. Ja preekschpusdeena efeet teleem dewufsch miltus waj klijas, fajauktus ar drufku ekseleem un weegli ar fahls uhdeni atmeetetus, tad do-deet wineem pehpusdeewa etas rauschus, faufus, masöös gabalös, ta reeksia leelumä. Wefeligakee etas rauschi preeksch teleem it lokusa reeksu rauschi un linu rauschi.

Kas nu sihmejahs us audsinahanas wihsi, lahdu pee Saweem teleem isdareet, tad ta ir lhdsga muhsejai; tilai to turam pat nederigu, ka spekla baribu dodeet dsehreena, lai ispilditu robu, kas zehlees zaur peena atrauftshani, jo weenkahrt — ustura weelas neteek pilnigi isleetatas, un otkahrt — teli zeefch daudsefis zaur zaureefshanu.

Gandrihi 20 gados meibs ijaudinmajahym pebz apakšā pedorahs wipjs il gada 6 lihds 8 telus, un fchini garajā laika brihdi ne-aisgahja pa dīr disfhanas laiku neweena weeniga tela bojā. Tas tadfschu ir kas eewehrojamē un ari flaidra leeziba, ta usturs pirmajās 10 nedelās bija wefeligs.

Pirmajās 6 nedelās tika dots wifs frishs peens, un pebz tam ilweena atrautā stopa peena weetā 1 stops flaidra, auksta uhdena peeleteis, tā ka 7. nedelās esfahkumā pee 2 stopiem peena $\frac{1}{2}$ stopa uhdena un 10. nedelā pee 2 stopiem uhdena tikai $\frac{1}{2}$ stopa peena tika dots. Tāhdā wibš jaunais lops drīhs aprādo ar flaidru, aukstu uhdeni, tamdebs tā ari mchlaibd gādōs winsch nela zita nedabon dīret. Lai flahpes, ja ar dīschreenu nepeeteek,

Talv ehdin asfinaa virmajää 10. marraskuuta ja se jäädää mihiseen.

Nedekas.	Krisch. salos peens.	Aukstis uhdens.	Ausas.	Eitas rausjai.	Mahzeni jeb giv- ju beetes.	Lahakais feens, til- daubj, zil til ween teliж spēhi apēbū.
	Stopi.	Stopi.	Mahrz.	Mahrz.	Mahrz.	
1. nedekā, deenā.	4 ¹ / ₂	"	"	"	"	"
2.	"	6	"	"	"	"
3.	"	7 ¹ / ₂	"	"	"	"
4.	"	7 ¹ / ₂	"	"	"	peljz patīkšanās.
5.	"	7 ¹ / ₂	"	1	"	
6.	"	7 ¹ / ₂	"	2	1 ¹ / ₂	"
7.	"	6	1 ¹ / ₂	2	1	"
8.	"	4 ¹ / ₂	3	2	1	"
9.	"	3	4 ¹ / ₂	3	1	"
10.	"	2	5	2	3	"

10. " " | 1½ | 6 | 4 | 1 | 4 | "
 Ausu un ekas rauschu pehz atradinashanas netika peedots klahit, jo
 ar peemineto baribas daudsumu vilnigi peeteel; tikai labakä smalka feesa
 fneeds tilk dands, zil til ween jaannais lops spehj apehst.

Behdigi wehl peeminam, ka preefsch telu labas padofchanahs ir dandis labaki, ja winns pirmo gadu war patureht stalli un ar fousu baribu ehdinahst; tiskai otrā gadā tee buhtu laischihami us ganibahm. Tas nu gan gruhti isdaramis, — bet tad ari jaunee lopi ir dandis wefeligaki un derigali. Auk truhlest waijadsigahs usrandisbas un kopschanoas, tur, finoms, pawafatā waijaga nemt palihgā labas sahles ganibas.